

a) Választmányi jegyzőkönyv.

Felvétel a M. P. I. Társaságnak 1907 márczius 12-én Budapesten a Lónyai-utcai reform. főgimnázium nagytermében Antal Gábor és Zsilinszky Mihály másodelnökök elnöklésével tartott választmányi üléséről, a melyen jelen voltak: Antal Géza, Baksay Sándor, Ballagi Géza, Csengey Gusztáv, Farkas József, György Endre, Hamar István, Hegedüs István, Horváth Ödön, Kenessey Béla, Masznyik Endre, Petri Elek, Radácsi György, Raffay Sándor, Révész Kálmán, Szabó Aladár, Szilassy Aladár és Zoványi Jenő választmányi tagok; Szöts Farkas titkár, Bendl Henrik pénztáros. Elmaradását kimentette Weber Samu. A jegyzőkönyv hitelesítésével Ballagi Géza és Petri Elek választmányi tagok bizáltak meg.

1. Zsilinszky Mihály másodelnök meleg szavakban emlékezik meg Hegedüs Sándor elnök elhúnytáról, a ki nemcsak fáradhatatlan vezére, hanem Maecenása is volt társulatunknak. Indítványozza, hogy elhúnyt nagyérdemű elnökünk hervadhatatlan érdemeit jegyzőkönyvünkben is örökítsük meg s emlékezetét külön ülés keretében újítsuk föl. Ezzel kapcsolatban titkár jelenti, hogy az elhúnyt ravatalára a másodelnök megbízásából a Társaság nevében koszorút helyezett, a gyászoló családnál a másodelnök vezetése alatt a Társaság részvételét kifejezte és a temetésen a Társaság képviselőleg részt vett.

Választmány a másodelnöki előterjesztés értelmében Hegedüs Sándor volt elnök hervadhatatlan érdemeit jegyzőkönyvében megörökíti, az elhúnyt fölött, az elnökség által kitűzendő időben, külön ülés keretében emlékbeszédet tartat.

2. Ezzel kapcsolatban titkár előterjesztésére

a választmány jóváhagyó tudomásul veszi, hogy Hegedüs Sándor halála után az elnöki ügyvitelt Zsilinszky Mihály volt szíves ideiglenesen átvenni s egyszersmind felkéri és megbizza őt, hogy az elnöki teendőket a legközelebbi közgyűlésig ellátni szíveskedjék.

3. Titkár előterjeszti a Szilassy Aladár elnöklete alatt Ballagi Géza, Horváth Ödön és Petri Elek r. tagok közreműködésével

megejtett számvizsgálatról való jelentést, mely a Bendl Henrik pénztárnok által az 1906. évről vezetett számadást minden tekintetben kifogástalan rendben találta, a bevételeket és kiadásokat kellő próbákkal ellenőrizte, a Társaság értékeit, a P. H. E. Takarékpénztár letétszámláin megvizsgálta s mindezek alapján a felmentvény megadását javasolja.

A Társaság főpénztárának 1906-ban összesen 16,805·50 K volt a jövedelme, 16,695·29 K volt a költsége és 110·21 K a helyesbített pénztármaradványa, a miből tőkésítendő 40%, azaz 44·08 K s így a valóságos pénztármaradvány 66·12 K. A Károli-alap összes bevétele 8234·71 K, összes kiadása 6220·03 K és a pénztármaradványa 2014·76 K.

A felgyülemlett összes hátralék 17,043 K.

A beterjesztett jelentés alapján a választmány elhatározza, hogy

a) Bendl Henrik társulati pénztárnoknak a szokásos fenntartás mellett az 1906. évről a felmentvény megadását javasolja.

b) A számvizsgálók indokolt javaslatára az 1906. évi pénztármaradványt 110·21 K-ban állapítja meg, mert 1228·59 K-t, mint a Házi Kincstár VII. kötetéből tagilletmény fejében önköltségi áron átvett példányok előállítási árát át kellett utalni a Károli-alapba; de ebből a 110·21 K-ra helyesbített pénztármaradványból is 40%-ot az alapszabály értelmében még tőkésíteni kellvén, a valóságos pénztármaradvány 66·12 K.

c) A hátralékokra nézve az ügyész előterjesztésével kapcsolatban elhatározza a választmány, hogy a már bepörölt hátralékosok ellen szükség esetén végrehajtást is foganatosítson az ügyész s az összes többi hátralékosokat is intse meg és szükség esetén pörölje be; azokat az alapítványos hátralékosokat, a kiken sem a tőkét, sem a kamatot nem lehet behajtani, az ügyész írja össze s a titkárral és pénztárnokkal egyetértőleg terjesszen rájuk nézve törlési indítványt a választmány elé; az évdíjas hátralékosokat pedig, ha rajtok semmi sem vehető be, a titkárral és pénztárnokkal egyetértve, törölje a tagok névsorából.

4. Előterjesztetett a Társaság 1906. évi vagyonkimutatása, mely szerint az általános tőke 125,247·64 K, a Károli-alap pénzkészlete 2014·76 K.

A választmány a vagyonkimutatást azzal a határozattal veszi tudomásul, hogy a kiadványok leltári értékét a titkár és a könyvbizományos együttesen állapítsák meg

s a pénztáros ezentúl mindig külön pontban vegye föl a vagyonkimutatásba.

5. Előterjesztett a számvizsgálók által elfogadásra ajánlott 1908. évi költségvetés, mely szerint az összes szükséglet 16,293·01 K, az összes fedezet 16,383 K, s a remélhető pénztármaradvány 89·99 K.

A választmány az 1908. évi költségvetést elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek; egyben utasítja a titkárt és a pénztárnokot, hogy a számadást, vagyonkimutatást és a költségvetést a szokott módon nyomassák ki és a közgyűlési meghívóval egyidejűleg küldjék meg a közgyűlési tagoknak.

6. Titkár előterjeszti az 1907. évi kiadványok tervezetét.

A választmány beható tárgyalás után elhatározza, hogy a Társaság 1907. évi kiadványai ezek lesznek:

a) a *Protestáns Szemle*, mint a Társaság havi folyóirata a titkár szerkesztésében a 19. évfolyamban;

b) az *Egyháztörténeti Adattár* Stromp László szerkesztésében a VII. füzetben;

c) a *Tudományos sorozatban* dr. Masznyik Endrétől Jézus életének II. fele. Továbbá előjegyzi a választmány Pokoly Józsefnek régebben elfogadott történeti munkáját (A protestantizmus hatása a magyar közéletre), valamint Kálvin születésének közelgő 400-dos évfordulójára való tekintetből előjegyzésbe veszi egy oly Kálvin-kötet kiadását, melyben a titkár által felkérendő szerzők Kálvint, mint exegetát, mint dogmatikust, mint moralistát, mint egyházszervezőt és kormányzót, mint paedagogust és iskolaalapítót, mint író-t és magánembert jellemezzék kisebb monografiákban. Egy ily Kálvin-monografia kötet megjelenését annyival inkább szükségesnek tartja a választmány, mert, mint a titkár jelentéséből sajnálattal értesült, az a nagyobb szabású ismertetése a kalvinizmusnak, a melyre a Társaság a múlt évben pályázatot hirdetett, teljesen eredménytelen maradt.

Egyben kifejezi a választmány azt az óhaját, hogy a magyar biblia-fordítás története megírassék s e végből megbízást ad a titkárnak, hogy a biblia-tudósok közül valamelyiket e munka megírására fölkérje.

d) A *Házi Kincstár* VIII. kötetétől 1907. évi illetményül elfogadja a választmány Raffay Sándor Jézus hasonlatai című följánlott munkáját legfőleg 15 ivnyi terjedelemben. De előjegyzésbe veszi legelsősorban Kenessey Béla Magyar női jellemképek című művét, mely az ideure nem készülhetett el. Azután szükségesnek tartja, hogy a

külmiszióról egy olyanszerű kalauzt készíttessen a Társaság, mint a mielő Dalhoff-Csizmadia-féle Keresztyén szeretet munkái a belső miszióról. Végül kívánatosnak tartja a választmány, hogy dr. Phennigsdorf hitvédelmi művei közül valamelyiket (pl. Christus im modernen Geistesleben, vagy Fromm und Frei) lefordíttassa és kiadja a Társaság.

e) A *Koszorúból* újabb tíz füzet iratását és kiadását elhatározza a választmány és utasítja a titkárt, hogy ezek előállításáról az eddigi módon nyilvános pályázat útján gondoskodják.

7. A Koszorú füzetek kiadásával kapcsolatban a titkár előterjeszti azt a szomorú tényt, hogy nagyérdemű elnöke, Hegedüs Sándor halálával, a Társaság elvesztette a Koszorú írói és szerkesztői díjának Maecenását, a ki 13 éven át évenként 950—1000 koronát áldozott e célra s hogy ennek folytán a Koszorú írói díjainak fedezéséről külön intézkedés útján gondoskodni kell, mert ezt a költséget sem az általános, sem a Károli-pénztár nem bírja meg; egyben indítványt tesz az évenként szükséges ezer korona beszerzésére nézve.

A választmány teljességgel nem tartván megengedhetőnek azt, hogy a fontos vallás-erkölcsi misziót teljesítő Koszorú füzetek kiadása megszűnjék, beható tanácskozás után a titkár indítványára elhatározza, hogy 1-ször indítson a Társaság gyűjtést tagjai és barátjai körében a Koszorú füzetek kiadási költségeire. 2-szor keresse meg és kérje föl az összes protestáns egyházkerületeket arra, hogy részint a Koszorú forgalmának emelése végett, részint a szórványokban és a misziói területeken lakó híveik vallás-erkölcsi gondozása érdekében vegyenek föl költségvetésükbe évenként 150—200 koronát és azt szolgáltatassák be az Irod. Társaság Károli-alapjába, mely ennek fejében a lehető legnagyobb kedvezmény mellett megfelelő értékű Koszorú füzeteket (esetleg kívánatra Házi-Kincstár köteteket) bocsát a kegyes pártfogók rendelkezésére.

8. Titkár előterjeszti Hajdúböszörmény egyházának és városának meghívását, hogy a Társaság a Bocskay-szobor leleplezésével kapcsolatban H.-Böszörményben tartsa a múlt évről elhalasztott nagygyűlését; egyben pedig dr. Balthazar Dezső esperes-lelkész élő szóval is előadja a hajdúböszörményiek meghívását a június 1—3 napjain tartandó ünnepekre.

A választmány örömmel fogadja a szívélyes meghívást; elhatározza, hogy idei nagygyűlését Hajdúböszörményben tartja s egyben felkéri és megbízza az elnökséget és a titkárt, hogy a gyűlés előkészítésére és rendezésére

szükséges lépéseket a h.-bösszörményi rendezőséggel tegyék meg, a szokásos vasúti kedvezményt illetékes helyen eszközöljék ki.

9. Titkár előterjeszti dr. Fromm Lajos társulati ügyész jelentését az özv. Hegyi Mihályné hagyatéka ügyében elnöki megbízásból teljesített eddigi eljárásáról és arról, hogy a hagyatéki ingóságok egy részéből már a múlt év folyamán 1100 korona befolyt a Társaság pénztárába.

A választmány az ügyésznek eddigi eljárásáról és az 1100 K befizetéséről szóló jelentését tudomásul veszi, egyben utasítja az ügyészt az eljárás további folytatására, figyelmébe ajánlván neki az elnöki utasítás értelmében azt a körülményt, hogy a hagyományosokkal lehetőleg méltányos egyességet kötni törekedjék.

10. Titkár előterjeszti az „Orsz. ref. tanáregyesület“ az iránt való kérését, hogy a kiadásában megjelent Iskolatörténeti Adattár I. kötetének költségéhez Irod. Társaságunk 400 korona segítséggel hozzájárulni sziveskedjék.

A választmány miként a múlt évben, úgy most is nagyon szorult anyagi helyzetére való tekintetből, nagy sajnálatára kénytelen a szép célú és támogatásra méltó vállalatnál a kért segínyt annyival inkább megtagadni, mert a saját irodalmi vállalatának egyikét maga is csak nagy erőfeszítéssel, külön gyűjtéssel és segélykéréssel tudja fenntartani.

11. Titkár előterjeszti Hornyánszky V. társulati nyomdász az iránt való beadványát, hogy a főpénztárból fedezett nyomtatványok számláinál közel tíz év óta nyújtott 10% árkedvezményt a munkabérek nagy emelkedése miatt 1907 január 1-től kénytelen beszüntetni.

A beadványt a választmány sajnálattal veszi tudomásul és megbízza a titkárt, tegyen kísérletet, hogy az árkedvezményből valamit tartson meg a Társaságnak.

12. A tárgysorozat kimerítettvén,
elnök az ülést bezárja.

Kelt mint fent.

Zsilinszky Mihály,
ideigl. ügyvivő-elnök.

Szöts Farkas,
társul. titkár, mint jegyző.

Hitelesítjük :

Petri Elek,
választm. tag.

Ballagi Géza,
választm. tag.